

بہش / فہلسفہ

کولیر / ئاداب

زانکو / صلاح الدین

بابہت / فہلسفہی سیاسی

پہرتووکی کورس - چوارہم

ناوی ماموستا / م.ی. روژگار سہعدی ساہر

سالی خویندن: ۲۰۲۳-۲۰۲۴

پەرتووکی كۆرس Course Book

1- ناوی كۆرس							فەلسەفەى سىياسى									
2- ناوی مامۇستاي بەرپرس							رۆژگار سەعدى صابر									
3- بەش / كۆلىژ							فەلسەفە / ئاداب									
4- پەيوەندى							Rozhgar.Sabir@su.edu.com									
5- يەكەى خويىندن بە سەعات لە هەفتە يەك.							6 يەكە، شەش سەعات هەفتانە									
6. ژمارەى كاركرىن							بۇ نموونە تىۋرى: 6 يەكە، پراكتىك: تەنھا بابەتتەكە تىۋرىيە. خىشەى وانەكانى هەفتە									
30	12,30	11,30	10,30	9,30	8,30											
																شەممە
		سەرپەرشتىاي تويژىنەوہ	سەرپەرشتىاي تويژىنەوہ	سەرپەرشتىاي تويژىنەوہ	سەرپەرشتىاي تويژىنەوہ											يەك شەممە
			سىمىنارى بەش	سەرپەرشتىاي تويژىنەوہ	سەرپەرشتىاي تويژىنەوہ											دووشەممە
		سەرپەرشتىاي تويژىنەوہ	سىمىنارى كۆلىژ	فەلسەفەى سىياسى	فەلسەفەى سىياسى											سپتەشمە
		فەلسەفەى سىياسى	فەلسەفەى سىياسى	فەلسەفەى سىياسى	فەلسەفەى سىياسى											چارشەممە
			فەلسەفەى سىياسى	فەلسەفەى سىياسى												پىنجشەممە

<p>7. كۆدى كۆرس</p> <p>8. پروفایهلى مامۆستای لیره مامۆستای وانه بیژ پروفایهلیک دهنوسیت له سه ر ژیانى ئەکادیمی خۆی (تهنها ئەکادیمی) یان ئاماژه به Webpage, Blog, Moodle دهکات</p> <p>ناو / رۆژگار سه عدى صابر</p> <p>سالى له دایک بوون / ۱۹۸۳/۸/۱</p> <p>بارى خیزانى / خیزاندار</p> <p>زمارەى مۆبايل / ۰۷۵۰۸۲۸۹۰۹۰</p> <p>ئيميل / Rozhgar.Sabir@su.edu.krd</p> <p>میژووی خویندن :</p> <p>به دهستههینانی بروانامەى بکالوریوس له سالی 2009-2008 له به شی کۆمه لناسی / کۆلیژی ئاداب / زانکۆی سه لاهه ددین .</p> <p>به دهستههینانی بروانامەى ماستەر له سالی 2017 له کۆمه لناسی سیاسی، کۆلیژی ئاداب / زانکۆی سه لاهه ددین، دکتورا له پسپۆری که سایه تی.</p> <p>میژووی کارکردن :</p> <p>له ۲۰۱۷ وه له کۆلیژی ئاداب / زانکۆی سه لاهه ددین.</p> <p>به شدار بوون له خول : خولی زمانى ئنگلیزی ، خولی کۆمپیوتەر، به سه رکه وتووی ته واه کردوه.</p>	<p>9. وشه سه ره کیه کان</p>
<p>10. ناوه رۆکی گشتی کۆرس:</p> <p>لیره مامۆستای وانه بیژ باس له کۆرسه که دهکات به شیوه یه کی گشتی که پیویسته ئەم خالانه ی خواره وه بگرته وه:</p> <ul style="list-style-type: none"> • گرنگی خویندنی کۆرسه که (بابه ته که) • تیگه یشتنی چه مکی سه ره کی کۆرسه که • بنه ما و بیره دۆزی کۆرسه که • زانینی ته واه به لایه نه گرنگیه کانی بابته که 	

• زانين وتيگه يشتنى پيويست بۇ داببن كردنى ھەلى كار

بابەتى فەلسەفەى سياسى، يەككە لە بابەتە پۈر بايەخەكانى بەشى فەلسەفە، كە لە بەشى فەلسەفە لە كۆرسى دووم لە قۇناغى چوارەم دەخوئندريت، چونكە زياتر بايەخ بە لايەنى سەھەلدانى ئاراستەى فەلسەفەى سياسى و پوانگەى فەيلەسوفان دەكات لەسەر دەولەت، ديموكراسى، ئازادى تاك، فەلسەفەى سياسى ھەول دەدات ئاشنايەتيمان بە پووداوەكانى كۆمەلايەتى و سياسىيەكانى زياد بكات؛ لەھەمان كاتدا پوانىنىكى تايبەتى و گشتى لە سەردەمە جياوازەكانى فەلسەفەى سياسىمان بۇ بخاتە پوو، بەشيۆەيەك بتوانى لەژير ھۆكارىكى سەرەكى ھوكمى ئەرسىتوكراتى و ئولىگاركى) ۱۹۹۵ ھۆكارى بكات، لە كۆتاييشدا بگاتە ياساگەلىك بۇ چۆنيەتى ھەلسورانى رەوت و ئاراستەى سياسى تاك و كۆمەلگا.

11. ئامانجەكانى كۆرس:

ئاشناكردنى قوتايان بە چەمكى فەلسەفەى سياسى و چيەتى فەلسەفە، دواتریش مانا و پىناسەى چەمكى سياسەت لە پوانگەى فەيلەسوفان و زانايان، سۈپنەوہى ئەو تىگە يشتنە سەرەتاييەى كە لە زەينى بەشيك لە فىرخوازندا بوونى ھەيە بەوہى ميژوو، تەنيا برىتییە لە كۆمەلە جەنگىكى خويناوى يا ژيانى كۆمەلە سەرۆك و سەركرە كە تەنيا لە پىناو خوياندا ژياون، يا رەوتى سياسىيانەى مرؤف، لە بەرامبەرىشدا ئاراستەى ميژووى شارستانى توخ بكرىتەوہو بايەخ بە لايەنى ھزرى مرؤف بدرىت، واتە پەرەسەندنى ھزرى مرؤف بەدرىژايى ميژوو. پيشكەشكردنى كۆمەلە تىزىكى فيكرى - فەلسەفەى زانايان لە چوارچىوہى پەرەردە و پىگەياندن، بە مەبەستى ئەوہى دواتر قوتايى بتوانى ھزرى شىكارى و پەخنەگرى لەكاتى توژىنەوہى فەلسەفەى سياسىدا بەكاربەيتى.

12. ئەركەكانى قوتايى

ليزە مامۇستا بەرپرسىارىتى قوتايى خوئندكار پووندەكاتەوہ سەبارەت بە كۆرسەكە بۇ نمونە ئامادەبوونى قوتايان لە وانەكاندا، لە تاقىكردنەوہكاندا، راپۇرت و ووتار نووسىن... ھتد. پىويستە قوتايى ئامادەبىت لەسەر جەم وانەكان بەشيۆەيەكى بەردەوام . پىويستە قوتايى بەشداربىت لە وانەكان بەشيۆەيەكى كىرەكەكى لەريگاي دەربرىنى بىرو بۇچوونەكانى خۇي. پىويستە لەسەر قوتايى ئامادەبىت بۇ تاقىكردنەوہى رۇژاننەو تاقىكردنەوہى مانگانە بۇ ديارىكردنى ئاستى و كۆكردنەوہى نمرەى كۆششى سالانە. پىويستە لەسەر قوتايى لەم سالەدا راپۇرت و سمينار پيشكەش بكات، وەكو راھىنانىك بۇ قۇناغى كوتايى، چونكە لەويدا پۈژەى دەرچوون دەنوسرىت .

13. رىگەى وانە ووتنەوہ

ليزە مامۇستا رىگەى وانە ووتنەوہ دەنوسرىت، بۇ نمونە: داتاشۇ و پاوہرپوئىنت، سەر تەختەرەش، تەختەى

سىپى، سمارتېۋرد يان مەلزەمە... ھتد.

لېرەدا مامۇستا ھەموو رېگە و گشت ھۆ و پېناۋەكان دەگرېتە بەر بۆ ئەۋەدى بە جوانترين شېۋە بابەتەكان بگات بە قوتابى لە رېگای بەكارھېنانى داتاشۆ نەخشەو نوسىنى ناو و سائە پېۋستەكان لە سەر تەختەى سىپى و دەربارەى بابەتەكە.

14. سىستەمى ھەلسەنگاندن

لېرە مامۇستا جۆرى ھەلسەنگاندن (تاقىکردنەۋەكان يان ئەزمونەكان) دەنوسىت بۆ نمونە تاقىکردنەۋەى مانگانە، كۆيزەكان، بىرکردنەۋەى رەخنەگرانە (پريزەنتەيشن)، راپۇرت نوسىن، ووتار نوسىن يان ئامادەنەبوونى قوتابيان لە پۇلدا...ھتد. ئامانە چەند نمرەى لەسەردەبىت و مامۇستا چۆن نمرەكان دابەشەكەت؟ لەم بابەتەدا ھەلسەنگاندنى مامۇستا ۋەستاۋە لەسەر ئەم پۆرەرانەى خوارەۋە :

1_ تاقىکردنەۋەكانى مانگانە و كۆيزەكان (30) نمرەى بۆ تەرخانكراۋە .

2_ نوسىنى راپۇرت و تويژىنەۋە (5) نمرەى بۆ تەرخانكراۋە

3_ چالاکى و ئامادەبوونى كردارەكى قوتابيش لەناو ھۆلى خويئندن (5) نمرەى بۆ تەرخانكراۋە . بە ھەلسەنگاندنەش (40) نمرەى كۆششى سالانە بۆ قوتابى دەردەچىت

15. دەرئەنجامەكانى فېربوون

پىرکردنەۋەى ئەم خانەيە زۆر گرنگە، مامۇستا دەرئەنجامەكانى فېربوون دەنوسىت. بۆ نمونە: روونى ئامانجە سەرەكەيەكانى كۆرسەكە (بابەتەكە) بۆ قوتابى گونجاندنى ناو ھۆكى كۆرسەكە بە پېۋىستى دەرموۋە و بازارى كار قوتابى چى نوئى فېردەبىت لە رېگەى پېدانى ئەم كۆرسەۋە؟

بە پېيەى بابەتەكەى ئېمە تايبەتە بە زانستە مۆگايەتەكان ئەۋەندە رەبىتى نىە بە بازارى كارەۋە ، بەلام لە ھەمان كاتدا لەو كۆرسە قوتابى فېردەبى چۆن بەدواداچون و تويژىنەۋە بگات ، ھەرۋەھا ئاشنا دەبى بە فەلسەفەى كۆمەلايەتى، ئاشناكردنى قوتابيان بە چەمكى فەلسەفە و چىيەتى فەلسەفە، ، دواترىش مانا و پېناسەى چەمكى فەلسەفەى كۆمەلايەتى و پەھەندەكانى و سىپىنەۋەى ئەو تىگەيشتنە سەرەتاييەى كە لە زەينى بەشېك لە قوتابيان بوونى ھەيە ، پەرەسەندنى ھزرى مۆۋف بەدرېژايى مېژوو ۋە پېشكەشكردنى كۆمەلە تىزىكى فېكىرى - فەلسەفى لە چوارچىۋەى كۆمەلايەتى، بە مەبەستى ئەۋەى دواتر قوتابى بتوانى ھزرى شىكارى و رەخنەگرى لەكاتى تويژىنەۋەى فەلسەفەى كۆمەلايەتى دا بەكاربھىنى.

16. لىستى سەرچاۋە

- سەرچاۋە بئەرمەتەكان
- سەرچاۋەى سوۋدبەخش
- گۇفار و رېفېوو (ئىنتەرنىت)

1- مېژوو ھزرى فەلسەفەى سىياسى بەرگى يەك، كەمال پولادى

2- مېژوو ھزرى فەلسەفەى سىياسى بەرگى دوو، كەمال پولادى

3- میژوو هزری فلهسه فهی سیاسی بهرگی سی، کهمال پولادی

4- فلهسه فه، پیش فلهسه فه تا مردنی نیچه، فوناد سدیق

5- الفسفة الفة السیاسیة من أفلاتون الی مارکس، أمیرة حلمی مطر

6- الفسفة السیاسة، محمد عویظة

<p>17. بابتهکان</p>	<p>ناوی مامۆستای وانهبیژ</p>
<p>ناوی مامۆستا: رۆژگار سعدی صابر وهک: 6 کاتژمیر 2022/9/26</p>	<p>لیره مامۆستای وانهبیژ ناونیشانی ههموو ئهو بابتهانه دنوو سیته که بهنیازه بیلیتهوه له تیرمهکه. ههروهها کورتهیهک له ئامانجی ههس یهک له بابتهکان و بهروار و کاتی وانهکه دنوو سیته. ههس تیرمیک له 16 ههفته کهمتر نهبیته. پروگراموناوه رۆکی بابتهتی / فلهسه فهی سیاسی قوناعی چوارهم / 2023- 1 - 2 یهکه م رۆژی وانهوتنهوه بوو / دابهش کردنی ناونیشانی بابتهکان و لیستی سهراچاوهکان به سهرا قوتابیان . 2023 /2/12 تاقی کردنهوهی یهکه م 2023/2/1/ وانهی ههفتهی جواردهم / فلهسه فهی syasy</p>
<p>18. بابتهتی پراکتیک (ئهگهر ههبیته)</p>	<p>لیره مامۆستای وانهبیژ ناونیشانی ههموو ئهو بابتهته پراکتیکانه دنوو سیته که بهنیازه بیلیتهوه له تیرمهکه. ههروهها کورتهیهک له ئامانجی ههس یهک له بابتهکان و بهروار و کاتی وانهکه دنوو سیته. وانهکان له بهشهکهی ئیمه زارهکین و وانهی پراکتیکی کهمه بهلام ههندی جار ئهگهر بیویست بکات و راستهوخۆ سهردانی بهشیگ له وشوینانه دهکریته که په یوهستن به بابتهتهکه.</p>
<p>19. تاقیکردنهوهکان</p> <p>1. دارشتن: لهم جور هتاقیکردنهوهیه پرسیار هکان زۆر بهی به وشهی وهک روون بکهوه چۆن...؟ هۆکار هکان چی بوون...؟ بۆچی...؟ چۆن...؟ دهستپێدکهات. لهگهڵ وهلامی نموونهیان نموونه دهبیته دهستهیهر بکریته</p> <p>- باس له چه مکی فلهسه فهی سیاسی و کرنگی فلهسه فهی سیاسی چییه؟ - فلهسه فه له بواری پراکتیکه کردن و له بواری خویندنی ئهکادیمی له سهرا دووناست دابهش دهبیته؟ - روانگهی فهیلهسوفان فلهسه فهی سیاسی بژمییره و به کورتی باسی یهکیکیان بکه؟</p>	

- ئەومىتۇدانە چىن كە فەلسەفەى سىياسى بەكارى دەھىنن؟
- تىروانىنى فەيلەسوفانى كلاسىك ھىپوقرات، سوقرات، ئەفلاتون، ئەرسىتوتالىس لەسەر سەدەى ناوەرەست و سەردەمى نوى لەسەر فەلسەفەى سىياسى.
- دىدى فەيلەسوفانى ھاوچەرخ تۆماس ھۆبز، جۇن لۇك، ژان ژاك رۇسو لەسەر مروث و سىياسەت؟
- روانگەى فەيلەسوفانى نوى لەسەر سىياسەت؟
- كارىگەرى سىياسەت لەسەر دادپەرورەرى و سەرورەربوونى ياسا.

2. راست وچەوت: پرسىارى راست و چەوت ديارىناكەين بۇ قوتابى.

لە راستىدا پرسىارى راست و چەوت بۇ بوارى زانستە مروثاىيەتەكان زۇر گونجاو نىه ، ھەر بۆيە زۇر گونگى بەو جۆرە پرسىارانە نادەين .

3. بژاردەى زۇر: لەم جۆرە تاقىکردنەومىه ژمارمىهك دەستەواژە دەستەبەردەكرىت لە ژىر رستەبەك وپاشان قوتابىان دەستەواژەى راست ھەلدەبژىرىت. نموونە دەبىت دەستەبەرىكرىت.

پرسىارى ھەلبژاردن شتىكى باشە بەلام بۇ كوردستان گونجاو نىه چونكە ئەستەمە بتوانرىت قوتابى كونترول بكرىت وەلامەكان بەيەكتر دەلەين.

21. پىداچوونەوہى ھاوہل

ئەم كۆرسىووكە دەبىت لەلايەن ھاوہلىكى ئەكادىمىيە سەبىر بكرىت و ناوەرۆكى بابەتەكانى كۆرسەكە پەسەند بكات و چەند وشەبەك بنووسىت لەسەر شىاوى ناوەرۆكى كۆرسەكە و واژووى لەسەر بكات. ھاوہل ئەو كەسەيە كە زانىارى ھەبىت لەسەر كۆرسەكە و دەبىت پلەى زانستى لە مامۇستا كەمتر نەبىت.